



Ministerie van Defensie

Kerngegevens Defensie

Feiten en cijfers



Inhoud

Hoofdtaken krijgsmacht	3	Personeel	25
<i>Defensie: voor een veilig, vrij en welvarend Nederland</i>	3		
<i>Hoofdtaken krijgsmacht</i>	3	Financiën	26
<i>Internationale operaties</i>	4		
<i>Inzet militaire bijstand voor nationale operaties in 2014 en eerste helft 2015</i>	5	Factsheets	29
<i>Beschikbare capaciteiten voor nationale operaties</i>	6	<i>Overzicht militaire inzet 2015</i>	29
		<i>Overzicht militaire inzet 2014</i>	31
		<i>Overzicht militaire inzet 2013</i>	33
Het ministerie van Defensie	8		
<i>Bestuursstaf</i>	8		
<i>Koninklijke Marine</i>	10		
<i>Koninklijke Landmacht</i>	12		
<i>Koninklijke Luchtmacht</i>	14		
<i>Koninklijke Marechaussee</i>	16		
<i>Commando DienstenCentra</i>	17		
<i>Defensie Materieel Organisatie</i>	19		
Materieelprojecten	22		
Defensielocaties	24		

Deze brochure is een uitgave van:

Ministerie van Defensie
Directie Communicatie

Vormgeving:

X-Media | Mediacentrum Defensie | Den Haag

Fotografie:

Mediacentrum Defensie | Den Haag

De informatie in deze brochure is gebaseerd op de gegevens van augustus 2015, tenzij anders vermeld



Hoofdtaken krijgsmacht

Defensie: voor een veilig, vrij en welvarend Nederland

Defensie is dagelijks actief in Nederland en het buitenland voor de belangen van ons land en haar inwoners. Hiermee dragen wij, nu en in de toekomst, bij aan de welvaart en veiligheid van ons land. Onze wereldwijde inzet versterkt de internationale samenwerking en draagt bij aan de ambitie van Nederland dat mensen zich wereldwijd in vrijheid en veiligheid kunnen ontplooiën.

**Defensie staat er als het nodig is. Waar dan ook.
Elke dag. Voor Nederland.**

3

Hoofdtaken krijgsmacht

In het licht van de bepalingen van de Grondwet en de overige in de **wet** vastgelegde taken van de krijgsmacht hanteert Defensie de volgende drie **hoofdtaken**:

- Bescherming van het eigen en het bondgenootschappelijk grondgebied, met inbegrip van het Koninkrijk der Nederlanden in het Caribisch Gebied.
- Bevordering van de internationale rechtsorde en stabiliteit.
- Ondersteuning van civiele autoriteiten bij rechtshandhaving, rampenbestrijding en humanitaire hulp, zowel nationaal als internationaal.

Dagelijks voeren militairen deze taken uit in binnen- en buitenland. Jaarlijks worden duizenden Nederlandse militairen en burgers (mannen en vrouwen) ingezet voor vredesmissies in het buitenland.

Internationale operaties

De marine, landmacht, luchtmacht en marechaussee zetten zich wereldwijd in voor vrede en veiligheid.

Defensie neemt deel aan de volgende missies:

Somalië - Ocean Shield en Atalanta

Vershillende schepen van de Koninklijke Marine worden ingezet voor antipiraterij-operaties voor de kust van Oost-Afrika, operatie Atalanta van de Europese Unie en operatie Ocean Shield van de NAVO. De marineschepen moeten de veiligheid langs de scheepvaartroutes bij Somalië vergroten en piraterij op zee ontmoedigen en verstoren. Om zeer kwetsbare en grote Nederlandse zeetransporten te beschermen tegen Somalische piraten, stuurt Defensie ook in sommige gevallen op een deel van hun route militaire beveiligingsteams mee, zogenoemde Vessel Protection Detachments.

Mali-Minusma

De Verenigde Naties (VN) proberen de veiligheid en stabiliteit in Mali te herstellen. Dit gebeurt met de Multidimensional Integrated Stabilisation Mission in Mali (Minusma). Nederland levert vanaf april 2014 een belangrijke bijdrage aan deze VN-missie. Het gaat om zo'n 450 man, 4 Apache-gevechtshelikopters en 3 Chinook-transporthelikopters. Zij ondersteunen de missie door het verzamelen, verwerken en interpreteren van inlichtingen.

Balkan, Afrika, Midden-Oosten

Daarnaast doet Defensie mee aan diverse missies van de Europese Unie, NAVO en de Verenigde Naties op de Balkan, in Afrika en het Midden-Oosten.

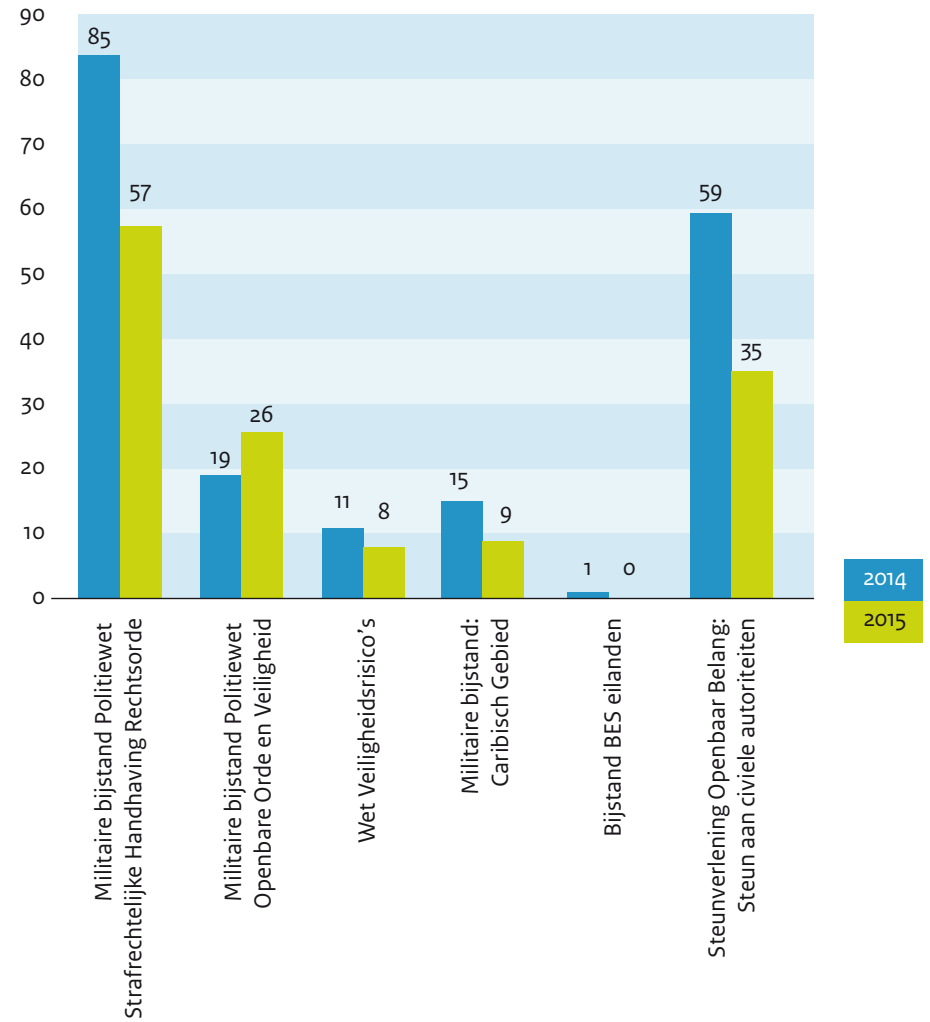
Midden-Oosten

Nederland stelt F-16's beschikbaar voor luchtaanvallen op Iraaks grondgebied. Daarmee draagt Nederland naast politieke en humanitaire steun, ook militair bij aan de internationale strijd tegen de terroristische organisatie ISIS in Irak. Het gaat om 4 F-16's, plus 2 reservetoestellen en 250 militairen. Daarnaast ondersteunen maximaal 130 militairen Iraakse en Koerdische strijdkrachten met training en advies.



Inzet militaire bijstand voor nationale operaties over 2014 en eerste half jaar van 2015

Totaal aantal keren ingezet voor militaire bijstand of steun:





Beschikbare capaciteiten voor nationale operaties

De bijdrage van Defensie aan nationale taken is te verdelen in vier groepen:

Structurele inzet ter ondersteuning van civiele autoriteiten op grond van wetgeving en formele afspraken

- Kustwacht Nederland
- Kustwacht Caribisch Gebied
- Explosievenopruiming
- Luchtruimbewaking (Air Policing/Renegade)
- Berging en identificatie van vermiste (oorlogs)slachtoffers
- Search and Rescue

Inzet door de Koninklijke Marechaussee voor civiele taken op grond van de Politiewet 2012

- Beveiliging van het Koninklijk Huis
- Beveiliging burgerluchtvaart
- Beveiliging waardetransporten van De Nederlandse Bank
- Grensbewaking
- Mobiel Toezicht Veiligheid
- Politietaak Schiphol en andere luchthavens
- Mobiele Eenheid
- Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten
- Bijzondere Bijstandseenheden

Gegarandeerde capaciteiten op basis van de afspraken Intensivering Civiel-Militaire Samenwerking (ICMS)

- Detachement van drieduizend militairen
- Een defensiecomplex per provincie voor de tijdelijke opvang van grote hoeveelheden personen nabij rampenterrein
- EOD-teams inclusief gerobotiseerde ruimingsmiddelen

- Maritiem EOD-duikteam
- Constructie-eenheid, inclusief technische adviescapaciteit
- Een vouwbrug voor noodbruggen en noodvlotten
- Geneeskundige hulpposten voor triage en eerstelijns hulp
- Noodhospitaal voor de tweedelijns hulp
- Ziekenauto's
- Stafcapaciteit voor aansturing van operaties bij rampen en crises
- Rups- en wielvoertuigen voor de evacuatie van burgers binnen rampgebieden
- Eenheid voor de bewaking en beveiliging van objecten en gebieden
- Schepen van de wacht voor de bescherming van havens en vaarroutes
- Back-up voorzieningen voor ondersteuning van bestuurlijke- en/of operationele centra in geval van uitval van bestaande verbindingsmiddelen
- Mobiele grondradarsystemen voor bewaking van objecten en gebieden
- Kleine onbemande vliegtuigen voor de bewaking en beveiliging van objecten en gebieden
- Samengestelde eenheden voor de bescherming van havens
- CBRN Responsteam Advies en Assistentie
- CBRN Responsteam Detectie, Identificatie en Monitoring
- CBRN Ontsmettingscapaciteit

Overige capaciteiten op grond van beschikbaarheid zoals:

- Luchttransport
- Defensie Duikgroep
- Blushelikopters
- Brandweereenheden
- Gewonden luchttransport
- Genie eenheden
- Anti-terreureenheden

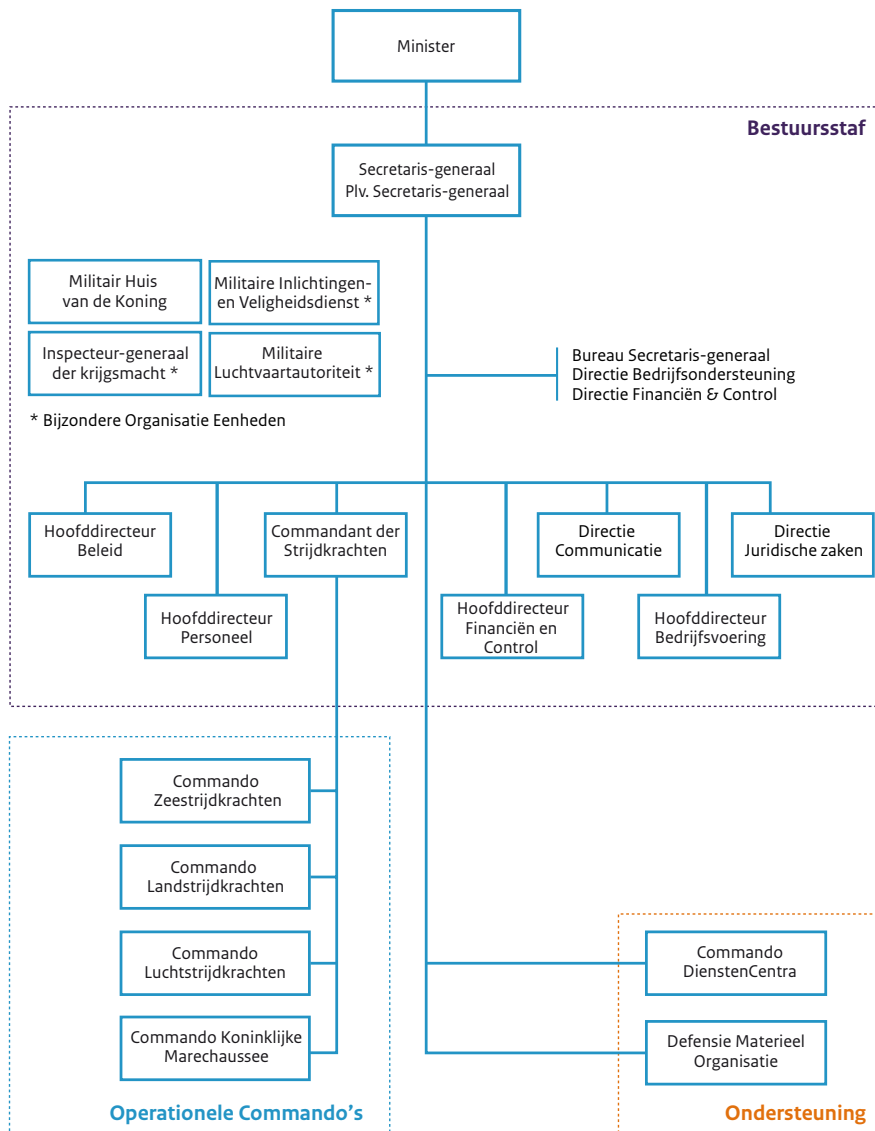


Het ministerie van Defensie

Het ministerie van Defensie bestaat uit zeven defensieonderdelen: de Bestuursstaf, vier operationele commando's en twee ondersteunende defensieonderdelen. De Bestuursstaf is verantwoordelijk voor het maken van beleid voor de gehele defensieorganisatie. De operationele commando's zijn verantwoordelijk voor de inzet en gereedstelling van militaire eenheden. De Defensie Materieel Organisatie en het Commando DienstenCentra ondersteunen de defensieonderdelen bij de uitvoering door het leveren van producten en diensten.

Bestuursstaf

De Bestuursstaf ondersteunt de minister bij de besturing van de organisatie en adviseert haar als lid van het kabinet. Vanuit de Bestuursstaf stuurt de Commandant der Strijdkrachten (CDS) - de belangrijkste militaire adviseur van de minister - de commandanten van de zee-, land- en luchtmacht rechtstreeks aan. De Secretaris-Generaal (SG) is de hoogste ambtenaar van het ministerie en stuurt daarnaast de Koninklijke Marechaussee aan op de beheersaspecten (de beleidsmatige aansturing gebeurt door het gezag in de bestuursraad Koninklijke Marechaussee.) De plaatsvervangend secretaris-generaal geeft leiding aan de Bestuursstaf. De Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht (IGK) neemt vanwege zijn rol een onafhankelijke positie in, maar valt administratief ook onder de Bestuursstaf, net als de MIVD, de MLA en het MHK.



De Bestuursstaf bestaat uit de volgende onderdelen:

- Bureau SecretarisGeneraal (BSG)
- Defensiestaf (CDS)
- Directie Bedrijfsondersteuning BS (DBO BS)
- Directie Communicatie (DCo)
- Directie Financiën & Control (DF&C BS)
- Directie Juridische Zaken (DJZ)
- Hoofddirectie Beleid (HDB)
- Hoofddirectie Bedrijfsvoering (HDBV)
- Hoofddirectie Financiën en Control (HDFC)
- Hoofddirectie Personeel (HDP)



Koninklijke Marine

De Koninklijke Marine heeft de beschikking over de volgende belangrijkste eenheden en materieel:

	1	Maritiem Expeditionaire Staf Netherlands Maritime Forces (NLMARFOR)
	4	Luchtverdedigings- en commando fregatten (Zeven Provinciën-klasse)
	2	Multipurpose-fregatten (Karel Doormanklasse)
	4	Patrouilleschepen (Hollandklasse)
	4	Onderzeeboten (Walrusklasse)
	2	Landing Platform Docks
	1	Joint Support Ship
	6	Mijnenbestrijdingsvaartuigen (Alkmaarklasse)
	1	Torpedowerkschip
	2	Hydrografische opnemingsvaartuigen
	1	Ondersteuningsvaartuig in het Caribisch Gebied
	1	Defensie Duikgroep
	4	Duikvaartuigen



- 2 Marine Combat Groups (MCG, voorheen mariniersbataljons). Een Marine Combat Group bestaat uit een staf en zes squadrons.
- 1 Surface Assault and Training Group (SATG, voorheen Amfibisch Opleidingscentrum), levert snelle, wendbare vaartuigen ter ondersteuning van de inzet van marinierseenheden.
- Netherlands Maritime Special Operations Forces (NLMARSOF), bestaat uit drie squadrons en een ondersteunend element. Het Maritime Counter Terrorism Squadron (M-squadron) is gespecialiseerd in contraterreur-operaties in het binnenland, het Conventional Squadron (C-squadron) bestaat uit Mountain Leaders en kikvorsmannen en is m.n. inzetbaar voor (maritieme) speciale operaties in het buitenland, op- en vanuit zee. In het Training Squadron (T-squadron) worden mariniers opgeleid tot volwaardige MARSOF-operators.
- Mariniers Squadron Caribisch Gebied (inclusief bootpeloton), belast met de verdediging van het Nederlands Koninkrijk en het handhaven van veiligheid in de regio
- De Marinierskapel, een harmonieorkest van 53 geselecteerde beroepsmusici
- Het Korps Mariniers beschikt over een groot, actief reservistenbestand als aanvulling op de operationele eenheden.

De belangrijkste eenheden van de Koninklijke Marine en hun thuisbasis zijn:


















- Commando Zeestrijdkrachten in Den Helder
- Admiraal BENELUX in Den Helder
- Staf Netherlands Maritime Force in Den Helder
- Vlooteenheden (schepen) in Den Helder
- Eenheden van het Korps Mariniers in Den Helder, Doorn, Rotterdam, Texel, Curaçao, Aruba en Sint Maarten
- Dienst der Hydrografie in Den Haag
- Commandant der Zeemacht in het Caribisch Gebied op Curaçao, Sint Maarten en Aruba
- Directie Materiële Instandhouding in Den Helder





Koninklijke Landmacht

De Koninklijke Landmacht beschikt over een grote diversiteit aan uitrustingsstukken. De operationele eenheden van de Koninklijke Landmacht beschikken onder andere over de volgende uitrustingsstukken:

	18	PzH2000 Pantserhouwitzers	
	21	M577 gepantserde commandorupsvoertuigen (faseren uit tot 2017)	
	88	CV9035N pantserrupsgevechtsvoertuigen	
	140	GILL Medium Range Anti Tank Wapensystemen (MRAT)	
	18	Fennek wielvoertuigen met FIM-92A Stinger	
	347	Fennek wielvoertuigen	
	70	Bushmaster wielvoertuigen	
	20	Fuchs wielvoertuigen	
	18	mortieren 120 mm	
	63	mortieren 81 mm	
	33	mortieren 60 mm	
	44	Boxer groot pantserwielvoertuig (commandopost, gewondentransport, genie, vracht) *	
	162	YPR gepantserde rupsvoertuigen (commandopost, gewondentransport, genie, vracht) **	
	115	Motorfietsen KTM	
	34	Ondersteunende tanks (leopard2 berging/leopard 1 genie/leopard 1 bruglegger)	
	654	Scania Wissel Laadsystemen (WLS) en Trekker Opleggercombinaties (TROPACO)	
	circa 2400	Vrachtwagens DAF algemeen ***	
	150	Luchtmobiele Speciale Voertuigen & Quads	
	27	Inlichtingen- en verkenningssystemen (25 Raven RQ11B NLD MUAS en 2 ScanEagle)	
	3	Patriot Fire Units (20 launchers)	
	2	NASAMS Platoons (6 launchers)	
	circa 2500	Mercedes Benz (290 en 290 CDI) ***	

* aantal zal toenemen door de invoering van de Boxer tot het totaal van 200

** aantal zal afnemen, want deze voertuigen faseren uit.

*** aantal gaat veranderen door vervanging i.h.k.v. het project Defensiebrede Vervanging Operationele Wielvoertuigen.

De belangrijkste eenheden van de Koninklijke Landmacht zijn:

- Staf Commando Landstrijdkrachten in Utrecht
 - Defensie Cyber Commando
- Hoofdkwartier Eerste Duits-Nederlandse Legerkorps in Münster (Duitsland) met Communications & Information Systems Battalion in Eibergen
- 11 Luchtmobiele Brigade in Schaarsbergen en Assen met onder andere:
 - 11 Infanteriebataljon Garderegiment Grenadiers en Jagers,
 - 12 Infanteriebataljon Regiment van Heutsz
 - 13 Infanteriebataljon Regiment Stoottroepen Prins Bernhard
- 11 Luchtmobiele Brigade in Schaarsbergen maakt sinds 12 juni 2014 deel uit van de Duitse Division Schnelle Kräfte (DSK)
- 13 Lichte Brigade in Oirschot met onder andere:
 - 17 Pantserinfanteriebataljon Garderegiment Fuseliers Prinses Irene
 - 42 Pantserinfanteriebataljon Regiment Limburgse Jagers
 - 42 Brigade Verkenningseskadron Regiment Huzaren Van Boreel
 - 41 Geniebataljon
 - 13 Lichte Brigade zal vanaf eind 2014 geleidelijk de CV90 inruilen voor gepantserde wielvoertuigen.
- 43 Gemechaniseerde Brigade in Havelte met onder andere:
 - 44 Pantserinfanteriebataljon Regiment Infanterie Johan Willem Friso
 - 45 Pantserinfanteriebataljon Regiment Infanterie Oranje Gelderland
 - 11 Geniebataljon
 - 43 Brigade Verkenningseskadron Regiment Huzaren Van Boreel
- Operationeel Ondersteuningscommando Land in Apeldoorn (met 20 locaties in het land) met onder andere:
 - 101 Communicatie & Informatie Systemen bataljon
 - 101 Geniebataljon
 - 400 Geneeskundig bataljon
 - Vuursteuncommando
 - Joint ISTAR Commando
 - Explosieven Opruimingsdienst Defensie

- Civiel Militair Interactiecommando
- Bevoorrading- & Transportcommando
- Korps Commandotroepen in Roosendaal
- Defensie Grondgebonden Luchtverdedigingscommando in Vredepeel
- Materieellogistiekcommando met staf in Utrecht en diverse locaties in het land
- Opleidings- en Trainingscommando met staf in Amersfoort en diverse opleidingscentra in het land
- Korps Nationale
- Ondersteuningsgroep CLAS







Koninklijke Luchtmacht


De Koninklijke Luchtmacht heeft de beschikking over de volgende operationele eenheden en materieel:

Jachtvliegtuigen (Leeuwarden, Volkel)


	61	F-16 jachtvliegtuigen
---	----	-----------------------

Transportvliegtuigen (Eindhoven)


	2	KDC10 transport-/tankvliegtuigen
---	---	----------------------------------

	4	C-130 Hercules transportvliegtuigen
---	---	-------------------------------------

	1	Gulfstream G-IV
---	---	-----------------

	2	Dornier 228-212 kustwachtvliegtuigen (locatie Schiphol-Oost)
---	---	---






Trainingsvliegtuigen (Woensdrecht)

	13	PC-7 Pilatus
---	----	--------------

De andere eenheden van de Koninklijke Luchtmacht zijn:

- Staf Commando Luchtstrijdkrachten (Breda)
- 4 vluchten Object Grondverdediging (Leeuwarden, Gilze Rijen)
- 1 Air Control squadron met luchtverkeers- en luchtgevechtsleidingstaken (Nieuw Milligen, vanaf 2018 op andere wijze ingezet/gelooceerd)
- Logistiek Centrum Woensdrecht
- Koninklijke Militaire School Luchtmacht (Woensdrecht)
- Joint Meteorologische Groep (Woensdrecht)
- Centrum voor Mens en Luchtvaart (Soesterberg, Gilze Rijen)
- Groep Luchtmacht Reserve (diverse locaties)

Helikopters (Gilze Rijen & Den Helder)

	28	Apache gevechtshelikopters
	17	Chinook zware transporthelikopters
	8	Cougar middelzware transporthelikopters (tot 2023)
	20	NH-90 maritieme helikopters (NH-90 stroomt geleidelijk in vanaf 2010)
	4	Alouette III personentransporthelikopters (faseren uit in 2016)



15—



Koninklijke Marechaussee

De Koninklijke Marechaussee bestaat uit de volgende eenheden:

- District Noord-Oost (Zwolle)
- District West (Amsterdam)
- District Zuid ('s-Hertogenbosch)
- District Schiphol (Schiphol)
- District Landelijke- en Buitenlandse eenheden (Nieuw Milligen)
- Opleidings-, Trainings- en Kenniscentrum (Apeldoorn)
- Landelijk Tactisch Commando i.o.
- Staf Commandant Koninklijke Marechaussee (Den Haag)

Het belangrijkste materieel van de Koninklijke Marechaussee:

- 4 pelotons met elk 6 YPR-pantserrupsvoertuigen ten behoeve van optreden in hoog geweldsspectrum, ingedeeld bij de districten Noord-Oost, West en Zuid
- 15 trekkeroplegcombinaties met Mobiel Administratie Centrum voor Mobiel Toezicht Veiligheid
- Gepantserde Toyota's en Mercedes Benz-voertuigen, met 4-wielaandrijving voor missies en beveiligingstaken
- 3 zeewaardige vaartuigen voor maritieme grensbewaking
- 11 Rigid Hull Inflatable Boats (RHIB's) diverse lengte en doeleinden
- 180 Patrouillemotoren
- 130 Patrouillebussen
- 115 Surveillance voertuigen



Commando DienstenCentra

Het Commando DienstenCentra (CDC) ondersteunt Defensie met een grote variëteit aan diensten zoals gezondheidszorg, beveiliging, opleidingen, transport, personeelszorg en cateringdiensten. Zowel in Nederland als in het uitzendgebied.

Het CDC levert de ondersteunende diensten met vier divisies, de Nederlandse Defensie Academie en de Ondersteuningsgroep en Kabinet.

Divisie Facilitair & Logistiek

- Facilitair Bedrijf Defensie (FBD)
- Dienstencentrum Paresto (Catering)
- Defensie Verkeers- en Vervoersorganisatie (DVVO)
- DienstenCentrum Internationale Ondersteuning Defensie (DCIOD)
- Financieel Administratie- en Beheerkantoor (FABK)
- Media Centrum Defensie (MCD)
- Bureau Internationale Militaire Sport (BIMS)
- Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen en Museum Bronbeek (KTOMMB)

Divisie Personeel & Organisatie Defensie:

- Management Development (MD)
- Uitvoeringsbedrijf Veteranen, reservisten en decoraties (VRD)
- Uitvoeringsbedrijf Organisatie & Formatie-advies (O&F)
- Uitvoeringsbedrijf Personeelsplanning (P-planning)
- Uitvoeringsbedrijf Rechtspositie (Repos)
- Uitvoeringsbedrijf Begeleidings- en Bemiddelingsorganisatie (BBO)
- Dienstencentrum Bedrijfsmaatschappelijk Werk (DC BMW)
- Diensten Geestelijke Verzorging (DGV)
- DienstenCentrum Human Resources (DC HR)
- Dienstencentrum Juridische Dienstverlening (DC JDV)

- Dienstencentrum Werving en Selectie (DC WS)
- Dienstencentrum Re-integratie (DCR)
- Defensie Coördinatie Centrum (DCC)

Divisie Defensie Gezondheidszorg Organisatie

- Bijzondere Medische Beoordelingen (BMB)
- Centraal Militair Hospitaal (CMH)
- Coördinatiecentrum Expertise Arbeidsomstandigheden en Gezondheid (CEAG)
- Defensie Tandheelkundige Dienst (DTD) i.o.
- Eerstelijns Gezondheidszorgbedrijf (EGB) i.o.
- Instituut Defensie Geneeskundige Opleidingen (IDGO)
- Instituut samenwerking Defensie en Relatieziekenhuizen (IDR)
- Militaire Bloedbank (MBB)
- Militaire Geestelijke Gezondheidszorg (MGGZ)
- Militair Geneeskundig Logistiek Centrum (MGLC)
- Militair Revalidatie Centrum (MRC)

Divisie Vastgoed & Beveiliging

- Defensie Vastgoed Management (DV&B i.o.)
- Servicedienst Vastgoed Defensie (DVM)
- Defensie Bewakings- en Beveiligingsorganisatie (DBBO)

Nederlandse Defensie Academie

- Koninklijk Instituut voor de Marine (KIM)
- Koninklijke Militaire Academie (KMA)
- Instituut Defensie Leergangen (IDL)
- Faculteit Militaire Wetenschappen (FMW)
- Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH)
- Expertise Centrum Leiderschap Defensie (ECLD)
- Talencentrum Defensie (TCD)

Ondersteuningsgroep en Kabinet CDC

- Kabinet
- Bestuursondersteuning
- Directie Planning & Control
- Directie Personeel & Organisatie
- Bedrijfsvoeringondersteuning
- Groep Vraag- en Aanbodmanagement
- Inkoop- en Contractmanagement
- Sectie Communicatie

Naast de reguliere stafafdelingen bestaat de Directie Bedrijfsvoering ook uit drie bijzondere organisatie eenheden:

- Centrale Organisatie Integriteit Defensie
- Inspecteur Militaire Gezondheidszorg
- Impresariaat Militaire Muziek Krijgsmacht





Defensie Materieel Organisatie

De Defensie Materieel Organisatie voorziet de Krijgsmacht van kwalitatief hoogwaardig materieel en informatievoorziening die zij nodig heeft om de haar opgedragen taken uit te voeren. De DMO ondersteunt missies en operaties 24/7.

De Defensie Materieel Organisatie bestaat uit civiele medewerkers én militairen afkomstig van de marine, landmacht, luchtmacht en marechaussee. Deze bundeling van logistieke, materieel en informatievoorzieningsexpertise zorgt ervoor dat DMO modern, veilig en kwalitatief hoogwaardig materieel kan leveren. De operationele eenheden kunnen zich zo optimaal concentreren op het uitoefenen van hun taken.

Joint IV Commando en Operations

Het Joint IV Commando (JIVC) en Operations (OPS) zijn onderdeel van DMO en vormen samen dé IT leverancier van Defensie en haar ketenpartners. Zij zijn verantwoordelijk voor de (door)ontwikkeling, het beheren, aankopen, uitgeven en afstoten van alle IT-middelen die gebruikt worden door Defensie. Voorbeelden hiervan zijn communicatiemiddelen op schepen en in voertuigen, bediening van wapensystemen en radars en tegenwoordig ook de smartphones en tablets als standaard uitrusting van de militair op missie. Het betreft ook de IT voor kantoor/ondersteunende IT; alle IT-middelen die indirect bijdragen aan de taakuitvoering van de Krijgsmacht. Het gaat om standaard werkplekken (50.000 stuks), printers, telefonie en datacenters. Bij JIVC en OPS werken ca. 3.000 mensen verdeeld over diverse locaties in het land.

Directie Wapensystemen en Bedrijven

De directie Wapensystemen & Bedrijven richt zich op Wapensysteem management (normstelling), gericht op veiligheid, inzetbaarheid, betaalbaarheid en waardebehoud met inachtneming van de beoogde prestatie van het materieel. Ook richt deze directie zich op de ondersteuning van materieelprojecten en advies op het gebied van instandhouding van materieel. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om levensduurverlenging, Kennis en innovatie en Life Cycle Management (LCM). Internationale samenwerking is bij alle aspecten een belangrijke factor.

De drie ketenlogistieke bedrijven - het Kleding- en Persoonsgebonden Uitrustingsbedrijf, het Defensie Munitiebedrijf en het Defensie Brand- en Bedrijfsstoffenbedrijf maken deel uit van de Directie Wapensystemen en Bedrijven.

Directie Projecten

De directie Projecten is verantwoordelijk voor de materieelprojecten van defensie. Zij zorgen samen met technici, inkopers en gebruikers voor de realisatie van het benodigde nieuwe materieel. Deze projecten omvatten zowel ontwikkeling, aanschaf en invoering van nieuw materieel als ook de projectmatige afstoting van overtollig materieel. Dit kan gaan om grote projecten zoals F35, fregatten of helikopters, maar ook om de aanschaf van handvuurwapens, voertuigen of radarapparatuur.

Directie Inkoop

Inkoop- en contactmanagers maken deel uit van de multifunctionele teams bij projecten die (wapen) systemen inkopen. Zij zorgen ervoor dat

de aankoop van nieuw materieel volgens de regels verloopt. In het gehele proces, van behoeftestelling tot einde contract, adviseren zij onder meer over de juridische aspecten, levervoorwaarden, normen en voorschriften.

Het Kleding- en Persoonsgebonden Uitrustingsbedrijf

Iedere militair krijgt kleding en een uitrusting, zoals een uniform en schoenen. Het Kleding- en Persoonsgebonden Uitrustings-bedrijf zorgt voor de ontwikkeling, opslag en levering. Bij speciale gelegenheden, bijvoorbeeld Prinsjesdag, voorziet het KPU-bedrijf in ceremoniële tenues. De sectie Research & Development zorgt ervoor dat marktontwikkelingen gevolgd worden en ingespeeld wordt op innovatieve concepten, zodat de klant voorzien wordt van state-of-the-art kleding- en persoonsgebonden uitrusting.



Het Munitiebedrijf

Het Munitiebedrijf is verantwoordelijk voor de opslag en de distributie van alle munitie binnen de Krijgsmacht. Daarmee is het Munitiebedrijf de leverancier van alle soorten munitie voor alle defensieonderdelen, van kogels tot raketten voor grote wapensystemen. Zij zorgen ervoor dat munitie tijdig en veilig wordt opgeslagen en in de juiste hoeveelheden wordt geleverd. Het kenniscentrum voor Wapensystemen en Munitie houdt zich bezig met, en is gespecialiseerd in, het uitvoeren van beproevingen van wapens, wapensystemen en munitie zoals mijnen, explosieven en munitie van zowel klein als midden- en grootkaliber). Ook zorgen zij voor beantwoording van technische kennisvragen op het gebied van wapens, wapensystemen en munitie.

Het Brand- en Bedrijfsstoffenbedrijf

Overall waar de Krijgsmacht oefent of missies uitvoert met schepen, vliegtuigen, voertuigen en andere wapensystemen is er behoefte aan brandstof en andere bedrijfsstoffen. Het Brand- en Bedrijfsstoffenbedrijf zorgt dat de eenheden hierover kunnen beschikken en levert aan alle Defensielocaties in Nederland brandstof, oliën, smeermiddelen, chemicaliën en andere onderhoudsmiddelen. Het kenniscluster van dit bedrijf fungeert als chemisch technologische expertisecentrum en technische normsteller ten aanzien van brand- en bedrijfsstoffen.

Ondersteunende eenheden

- Directie Financiën & Control
- Bestuur & Bedrijfsvoering
- Personeel & Organisatie
- Kabinet van de Directeur Defensie Materieel Organisatie





Materieelprojecten

Projecten Zeestrijdkrachten in realisatie

Projectomschrijving	Project-volume	Raming uitgaven in € miljoen						Fasering t/m
		t/m 2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Instandhouding Goalkeeper	34,5	27,2	5,4	1,9				2017
Instandhouding M-fregatten	58,6	52,8	5,8					2016
Instandhouding Walrusklasse onderzeeboten	96,0	49,7	10,0	8,0	8,0	8,0	8,0	2021
Low Frequency Active Sonar (LFAS)	27,3	24,6	1,7	1,0				2017
Maritime Ballistic Missile Defence (MBMD)	126,8	77,5	16,2	18,1	4,5	5,6	2,7	2021
Midlife upgrade BV206D (MLU BV206D)	31,7	5,5	4,2	12,6	9,3	0,1		2019
Verbetering MK48 torpedo	71,8	29,1	17,7	24,6	0,4			2023

22

Projecten Landstrijdkrachten in realisatie

Projectomschrijving	Project-volume	Raming uitgaven in € miljoen						Fasering t/m
		t/m 2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Aanvulling Bushmasters	32,8	5,1	12,4	15,3				2017
Army Ground Based Air Defence System (AGBADs)	133,3	128,3	3,0	2,0				2017
Battlefield Management System (BMS) en Datacommunicatie Mobiel Optreden (DCMO)	BMS: 60,8 DCMO: 42,4	57,4 41,2	3,4 1,2					2016
Groot Pantserwielvoertuig (GPW, Boxer), productie	796,6	542,6	142,6	94,3	14,9	2,2		2019
PATRIOT vervanging COMPATRIOT	30,8	19,0	9,2	2,6				2017
Vervanging genie- en doorbraaktank	91,5	87,0	3,4	1,1				2017

Projecten Luchtstrijdkrachten in realisatie

Projectomschrijving	Project-volume	Raming uitgaven in € miljoen						Fasering t/m
		t/m 2015	2016	2017	2018	2019	2020	
AH-64D Block II upgrade	120,0	44,5	10,0	15,0	29,2	11,3		2023
AH-64D verbetering bewapening	37,3	1,4	18,2	5,2	6,5	6,0		2019
AH-64D zelfbescherming (ASE)	92,0	2,3	18,6	11,2	7,5	26,4	12,8	2021
F-16 infrarood geleide lucht-lucht raket	50,0	15,0	11,6	14,4	9,0			2018
F-16 M6.5 onderhoudstape	25,6	12,5	3,6	6,9	2,6			2018
F-16 mode 5 IFF	42,1	30,3	5,0	4,4	2,4			2018
F-16 zelfbescherming (ASE)	94,5	13,8	43,4	24,7	12,6			2017
Langer Doorvliegen F-16 - Vliegeveiligheid & Luchtwaardigheid	42,9	8,8	6,0	5,9	6,4	5,5	4,3	2021
Obsolescence Prevention Program PC-7	30,0	5,8	14,4	9,8				2017
Vervanging Medium Power Radars in Wier en Nieuw Milligen	61,4	12,0	15,0	11,6	10,1	9,9	2,7	2021
Verwerving F-35	4691,6	522,8	113,4	323,7	491,7	742,0	707,0	2023

Projecten defensiebreed in realisatie

Projectomschrijving	Project-volume	Raming uitgaven in € miljoen						Fasering t/m
		t/m 2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Counter Improvised Explosive Devices (C-IED)	Blok 1 & 2: 29,5	25,5	4,0					2016
	Blok 3: 54,0	10,3	17,8	14,2	7,0	1,5	1,5	2023
Defensiebrede vervanging van ondersteunende Klein Kaliber wapens	60,2	3,0	20,0	30,0	7,0	0,2		2019
Militaire Satelliet Capaciteit (MILSATCAP)	31,4	25,3	3,6	1,4	1,1			2018
Militaire Satelliet Communicatie lange termijn defensiebreed (MILSATCOM)	132,3	122,1	7,5	2,6	0,1			2018
Modernisering navigatiesystemen	38,9	21,8	2,3	3,1	6,3	5,4		2019
NH90	1198,3	1006,9	55,3	60,2	45,2	30,7		2019
Uitbreiding Chemische Biologische-Radiologische en Nucleaire (CBRN-) capaciteit	62,0	29,9	16,4	15,1	0,2	0,3	0,1	2020
Verbeterd Operationeel Soldaat Systeem (VOSS)	215,4	42,6	64,2	27,7	49,7	30,5	0,7	2020



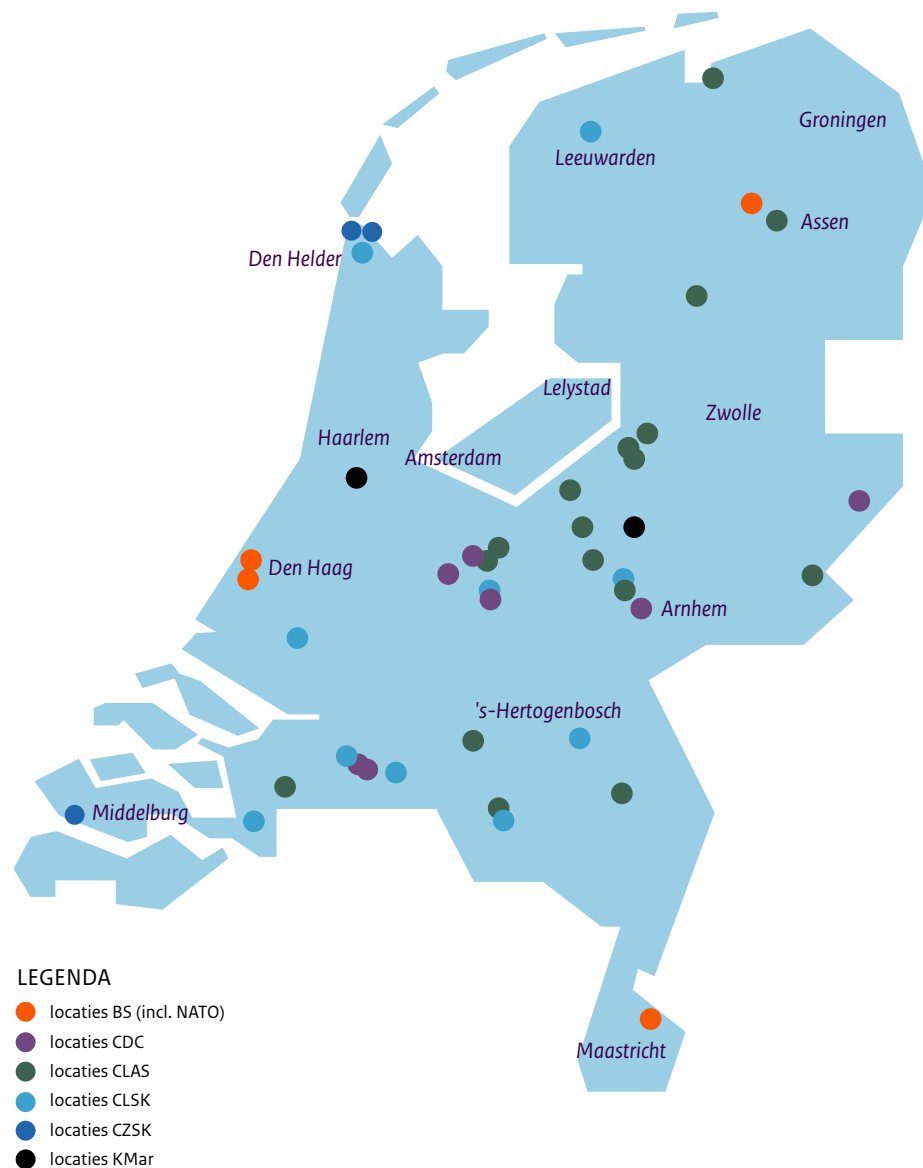
Defensielocaties

Door heel Nederland liggen diverse kazernes, militaire vliegbases en een marinebasis. In de nabije omgeving van deze locaties zijn ook marechausseebrigades of -posten gevestigd. De grotere locaties staan grafisch op de kaart hiernaast aangegeven.

Defensie is ook in het Caribisch Gebied vertegenwoordigd met kazernes, een kustwachtsteunpunt en een marinebasis. Het hoofdkwartier van het Duits/Nederlands Legerkorps is gevestigd in Münster, Duitsland.

Defensielocaties in het Caribisch Gebied

Marinebasis Parera (Curaçao), Marinekazerne Suffisant (Curaçao), Kustwachtsteunpunt HATO (Curaçao), Marinierskazerne Savaneta (Aruba), Marinierskazerne Savaneta (Aruba) en kustwachtsteunpunt (Sint Maarten).



Personeel

De informatie in onderstaande tabellen is gebaseerd op de gegevens van 1 juli 2015.

Tabel 1: Aantal personen werkzaam bij defensieonderdelen in aantallen en in VTE'n.

		Totaal	
		Personen	VTE'n
Koninklijke Marine (CZSK)	Burgers	2.230	2.172
	Militairen	7.824	7.824
Koninklijke Landmacht (CLAS)	Burgers	2.393	2.310
	Militairen	17.450	17.450
Koninklijke Luchtmacht (CLSK)	Burgers	1.042	949
	Militairen	6.572	6.572
Koninklijke Marechaussee (KMar)	Burgers	487	449
	Militairen	5.694	5.694
Commando DienstenCentra (CDC)	Burgers	5.813	5.449
	Militairen	2.803	2.802
Defensie Materieel Organisatie (DMO)	Burgers	3.585	3.489
	Militairen	774	774
Bestuursstaf (BS)	Burgers	921	898
	Militairen	756	756
Totaal Defensie (DEF)	Burgers	16.471	15.716
	Militairen	41.873	41.872
	Totaal	58.344	57.588

Tabel 2: Overzicht verdeling 'kleur pak' per defensieonderdeel in aantallen.

	CZSK	CLAS	CLSK	KMar	BS	CDC	DMO	DEF
Koninklijke Marine	7.759	189	270	3	189	533	239	9.182
Koninklijke Landmacht	37	16.707	53	50	334	1.290	254	18.725
Koninklijke Luchtmacht	10	510	6.249	7	200	865	257	8.098
Koninklijke Marechaussee	18	44	0	5.634	33	115	24	5.868
Totaal	7.824	17.450	6.572	5.694	756	2.803	774	41.873

Tabel 3: Verdeling personeelsbestand naar man/vrouw in aantallen en VTE'n.

		Man		Vrouw	
		Personen	VTE'n	Personen	VTE'n
Koninklijke Marine	Burgers	1.908	1.895	322	277
	Militairen	6.991	6.991	833	833
Koninklijke Landmacht	Burgers	1.950	1.932	443	378
	Militairen	16.280	16.280	1.170	1.170
Koninklijke Luchtmacht	Burgers	786	738	256	212
	Militairen	6.004	6.004	568	568
Koninklijke Marechaussee	Burgers	246	240	241	210
	Militairen	4.896	4.896	798	798
Commando DienstenCentra	Burgers	4.068	4.003	1.745	1.445
	Militairen	2.389	2.388	414	414
Defensie Materieel Organisatie	Burgers	2.873	2.851	712	638
	Militairen	738	738	36	36
Bestuursstaf	Burgers	619	614	302	284
	Militairen	706	706	50	50
Totaal Defensie	Burgers	12.450	12.273	4.021	3.443
	Militairen	38.004	38.003	3.869	3.869
	Totaal	50.454	50.276	7.890	7.312

Tabel 4: Aandeel vrouwen in percentage op midden- en topniveau t.o.v. de totale populatie militair en burgerpersoneel in aantal.

	01-09-10	01-09-11	01-09-12	01-09-13	01-11-14
Vrouwelijk militair personeel					
Maj/LTZ1 en hoger	7,0	7,4	7,8	8,5	9,1
Kol/KTZ en hoger	2,9	4,1	4,0	4,6	4,4
Vrouwelijk burger personeel					
Schaal 10 en hoger	19,3	20,0	19,8	20,8	21,8
Schaal 14 en hoger	10,5	11,4	14,0	14,4	16,7

Uitgabenbegroting 2016

Uitgesplitst naar uitgavencategorie

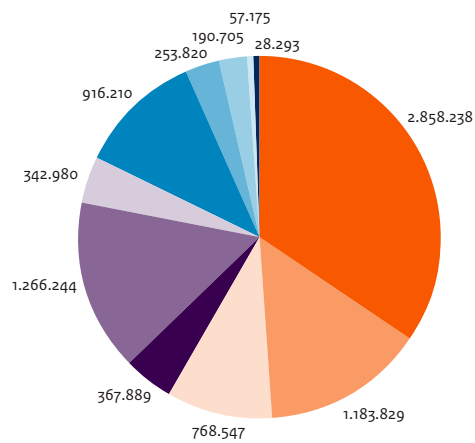
Personele uitgaven	2.858.238
Materiële uitgaven	1.183.829
Programma uitgaven (oefenen e.d.)	768.547
Internationale samenwerking	367.889
Burger en militaire Pensioenen en uitkeringen	1.266.244
Overige departementsbrede uitgaven	342.980 (inclusief mat en pers motie vd staaij (90.000))
Investerings materieel	916.210
Investerings infrastructuur	253.820
Investerings ICT	190.705
Wetenschappelijk onderzoek	57.175
Bijdrage aan de NAVO	28.293

Investeringsquote in 2014

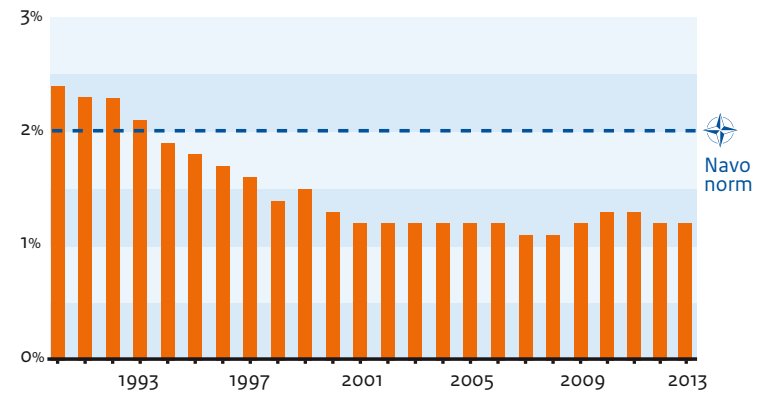
14% (JV 2014)

BPB percentage

1,13 %



Ontwikkeling Defensiebegroting 1990-2013 als percentage van het Bruto Binnenlands Product



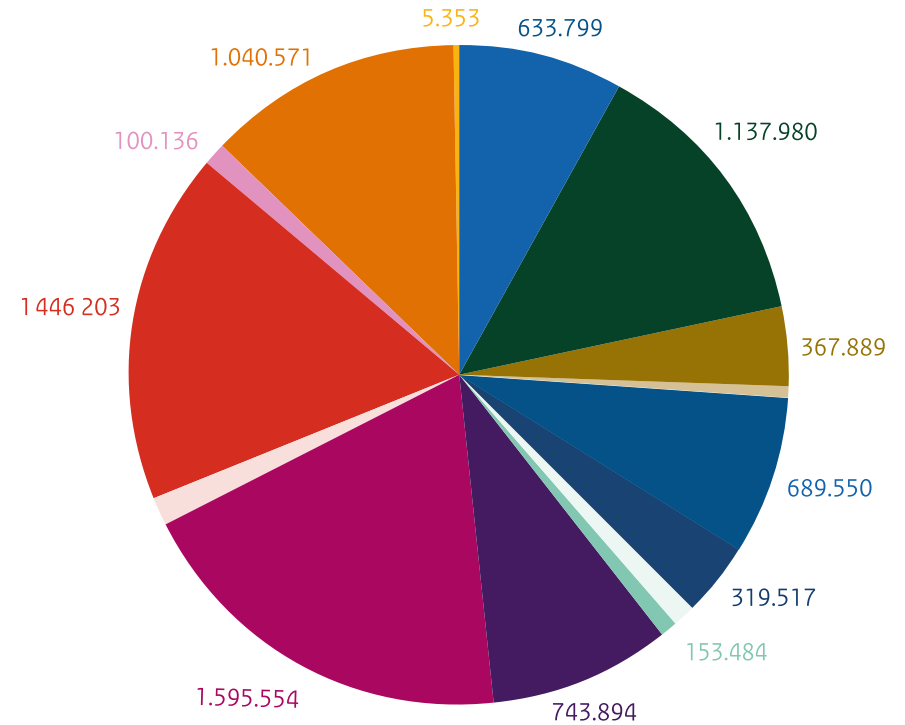
Ontwikkeling investeringen 2006 - 2013 als percentage van het Defensiebudget (realisatiecijfers)

2006	21 %
2007	20 %
2008	21 %
2009	20 %
2010	17 %
2011	16 %
2012	15 %
2013	14 %

uitgaven voor Defensie voor 2016

x 1000 euro

Koninklijke Marine	689.550
Koninklijke Landmacht	1.137.980
Inzet	367.889
Koninklijke Luchtmacht	633.799
Koninklijke Marechaussee	319.517
Defensie Materieel en organisatie	743.894
Centraal apparaat	1.595.554
Investerings	1.446.203
Algemeen	100.136
Commando Dienstencentra	1.040.571
Geheime uitgaven	5.353
Nominaal en onvoorzien	153.484
Extra Geld Defensie: Budget Internationale Veiligheid (BIV) € 60 MLN	
Extra Geld Defensie: Versterking Basisgereedheid € 220 MLN	
Totaal Uitgaven	8.233.930



27

Factsheet: overzicht personeel en materieel bij crisisbeheersingsoperaties in 2015

De personele aantallen in onderstaande tabellen betreffen de gemiddelde bezetting voor de duur van de missie. Om deze functies permanent te vullen roteert het defensiepersoneel gedurende de loop van het jaar.



overzicht personeel en materieel bij crisisbeheersingsoperaties per 1 augustus 2015

operatie	locatie	periode	bijdrage	materieel	personele aantallen
<i>Afrika</i>					
SSR	Burundi	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	0
EUTM	Somalië	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	6
EUTM	Mali	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	1
UNMISS	Zuid-Soedan	Gehele jaar	Staf, IPO's en MLO's	N.v.t.	20
MINUSMA	Mali	Gehele jaar	SOLTG, heli's, ASIFU	helikopters, ScanEagle, Bushmaster	503
EUMAM CAR	Centraal Afrikaanse Republiek	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	2
ACOTA Uganda	Uganda	Gehele jaar	trainers	N.v.t.	6
ACOTA Niger	Rwanda	Gehele jaar	trainers	N.v.t.	4
EU Planning cell	Tunesie	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	1

overzicht personeel en materieel bij crisisbeheersingsoperaties per 1 augustus 2015

operatie	locatie	periode	bijdrage	materieel	personele aantallen
Europa					
EUFOR ALTHEA	Bosnië-Herzegovina	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	3
KFOR inc. NSE	Kosovo	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	5
EULEX Kosovo	Kosovo	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	8
Azië					
Resolute Support	Afghanistan	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	100
Antipiraterij					
Atalanta	Somalie	augustus-november	Schip+NH-go	n.v.t.	108
REFLECS 3	Seychellen	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	1
VPD	Hoorn van Afrika	Gehele jaar	Beveiligingsteams	N.v.t.	23
CMF	Bahrein	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	4
Midden Oosten					
ATFME	Midden-Oosten	Gehele jaar	Air Task Force	F-16's	210
UNTSO	Israel	Gehele jaar	Staf en toezichhouders	n.v.t.	12
UNDOF	Israel/Syrie	Gehele jaar	Staf	n.v.t.	4
USSC	Israel	Gehele jaar	Staf	n.v.t.	2
EUBAM Rafah	Palestijnse gebieden	Gehele jaar	Staf	n.v.t.	0
1NLDCBMI	Irak	Gehele jaar	Trainers	n.v.t.	125
Mirage	Verenigde Arabische Emiraten	Gehele jaar	Staf	n.v.t.	4
Operationele hoofdkwartieren					
USCENTCOM	Verenigde Staten	Gehele jaar	Staf	n.v.t.	3
OHQ Northwood	Engeland	Gehele jaar	Staf	n.v.t.	7
EU Opcen	Belgie	Gehele jaar	Staf	n.v.t.	4
OHQ EUNAVFORMED	Italie	Gehele jaar	Staf	n.v.t.	2
FHQ EUNAVFOR MED	Middellandse zee	Gehele jaar	Staf	n.v.t.	1
EUCAP SAHEL MALI	Mali	Vanaf november	Trainer	n.v.t.	1
ACOTA Burkina Faso	Burkina Faso	Gehele jaar	Staf	n.v.t.	4
ACOTA Benin	Benin	Gehele jaar	Staf	n.v.t.	4

Factsheet: overzicht personeel en materieel bij crisisbeheersingsoperaties in 2014

De personele aantallen in onderstaande tabellen betreffen de gemiddelde bezetting voor de duur van de missie. Om deze functies permanent te vullen roteert het defensiepersoneel gedurende de loop van het jaar.



overzicht personeel en materieel bij crisisbeheersingsoperaties per 1 november 2014

operatie	locatie	periode	bijdrage	materieel	personele aantallen
Afrika					
SSR	Burundi	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	1
EUTM	Somalië	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	11
EUTM	Mali	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	1
UNMISS	Zuid-Soedan	Gehele jaar	Staf, IPO's en MLO's	N.v.t.	26 (incl. V&J/BuZa)
MINUSMA	Mali	Gehele jaar	SOLTG, Apaches, ASIFU	Apaches, MB's, ScanEagle, Bushmaster	450
EUFOR RCA	Centraal Afrikaanse Republiek	Mei/Dec	Staf	N.v.t.	1
ACOTA	Burundi	Meerdere periodes	4 trainers	N.v.t.	4
ACOTA	Uganda	Meerdere periodes	4 trainers	N.v.t.	6
ACOTA	Rwanda	Meerdere periodes	4 trainers	N.v.t.	4
TRICOLETTE	West-Afrika	Meerdere periodes	Karel Doorman	JSS + landingsvaartuigen	220

overzicht personeel en materieel bij crisisbeheersingsoperaties per 1 november 2014

operatie	locatie	periode	bijdrage	materieel	personele aantallen
Europa					
EUFOR ALTHEA	Bosnië-Herzegovina	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	3
KFOR incl. NSE	Kosovo	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	5
EULEX Kosovo	Kosovo	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	5
BMDTF	Turkije	Gehele jaar	Patriot-personeel	2x Patriotsysteem	206
MH17 recovery	Oekraïne	Tijdelijk	Zoekteams	N.v.t.	290
Azië					
UNAMA	Afghanistan	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	1
ISAF		Gehele jaar	Staf	N.v.t.	120
Antipiraterij					
Atalanta Zr. Ms. Van Speijk			Schip + boordhelikopter	M-fregat + NH-go	172
REFLECS 3	Seychellen	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	1
VPD	Hoorn van Afrika	Gehele jaar	Beveiligingsteams	N.v.t.	35
EUCAP NESTOR	Djibouti, Kenia en Tanzania	Meerdere Periodes	Training	N.v.t.	0
CMF	Bahrein	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	3
Midden Oosten					
ATF ME	Midden-Oosten	Tijdelijk	Air Taskforce	8 F-16's	221
UNTSO	Israël	Gehele jaar	Staf en toezichhouders	N.v.t.	13
UNDOF	Israël/Syrië	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	2
MFO	Egypte	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	4
USSC	Israël	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	4
EUBAM Rafah	Palestijnse gebieden	Gehele jaar (op afroep)	Staf	N.v.t.	0
USSC	Israël	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	5
1(NLD)CBMI (trainingsmissie Irak)	Irak	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	4
Operationele hoofdkwartieren					
USCENTCOM	Verenigde Staten	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	2
OHQ Northwood	Engeland	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	11
OHQ Larissa	Griekenland	Gehele jaar	Staf	N.v.t.	2
EU OPCEN	België	Gehele Jaar	Staf	N.v.t.	4

Factsheet: overzicht personeel en materieel bij crisisbeheersingsoperaties in 2013

De personele aantallen in onderstaande tabellen betreffen de gemiddelde bezetting voor de duur van de missie. Om deze functies permanent te vullen roteert het defensiepersoneel gedurende de loop van het jaar.

overzicht personeel en materieel bij crisisbeheersingsoperaties in 2013

operatie	per rotatie	totaal
Balkan		
EUFOR	3	6
EULEX	15	29
KFOR	7	14
Midden-Oosten		
PATRIOTS	273	833
UNTSO	12	12
UNDOF	2	4
MFO	4	8
USSC	3	5
EUBAM RAFA	-	-
Afghanistan		
ISAF	424	1200
UNAMA	2	4
EUPOL	40	80
Afrika		
UNMISS	24	72
EUAVSEC	2	4
EUTM Mali	1	3
EUTM Somalië	9	18
RAPPICC	1	1
EUCAP NESTOR	-	-
ACOTA	10	48
SSR Burundi	4	6
Operationele hoofdkwartieren		
USCENTCOM	4	5
CMF	3	6

